

«ПМХЗ» ЖШС-нің 2023 жылғы 1 жартыжылдыққа арналған жылу және электр энергиясын беру және тарату қызметтерін, коммуналдық қызметтерді ұсыну қызметі туралы тұтынушылар мен өзге де мүдделі тұлғалар алдындағы есебі

2023 жылғы 30 маусымда «Обозрение недели» газетінің № 26 (690) нөмірінде «ПМХЗ» ЖШС табиғи монополия субъектісінің 2023 жылғы 1 жартыжылдықтағы жылу және электр энергиясын беру бойынша реттеліп көрсетілетін қызметтерді, сондай-ақ коммуналдық қызметтерді ұсыну жөніндегі қызметі туралы тұтынушы кәсіпорындар алдындағы есебінің тыңдауын 2023 жылғы 25 шілдеде өткізу туралы хабарландыру жариялады.

«ПМХЗ» ЖШС – Қазақстандағы ең ірі мұнай өңдеу зауыттарының бірі және мұнай өңдеу тереңдігін шамамен 89% қамтамасыз ететін технологиялық қондырғылар кешені бойынша Қазақстандағы жалғыз мұнай өңдеу зауыты. Зауыттың өндірістік қуаты жылына 6 млн. тонна шикі мұнайды құрайды.

Зауытта әр түрлі маркалы автомобиль бензинін, реактивті қозғалтқыштарға арналған отынды, дизель отынын, вакуумды газойльді, сұйылтылған газдарды, мазутты, мұнай битумдарын, мұнай коксін, күкіртті қамтитын өнімдердің кең сұрыпталымы бар.

Кәсіпорын құрылымында негізгі өндіріске қызмет көрсеткен және құбырлар мен электр беру желілерінің тарихи қалыптасқан инфрақұрылымына байланысты табиғи монополия саласына қатысты қызметтер көрсеткен қосалқы цехтар болды.

«ПМХЗ» ЖШС мынадай реттеліп көрсетілетін қызмет түрлері бойынша табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркеліміне енгізілді:

- сумен жабдықтау және су бұру қызметтері (тарату желілері бойынша ауыз және техникалық су беру, ағынды суды бұру);
- электр энергиясын беру және тарату қызметтері;
- жылу энергиясын беру және тарату қызметтері;

2022 жылдың қорытындылары бойынша «ПМХЗ» ЖШС сумен жабдықтау және су бұру қызметтері бойынша қуаты аз табиғи монополиялар субъектісі болып табылатындығына байланысты тұтынушылар алдындағы есеп Қазақстан Республикасы «Табиғи монополиялар туралы» Заңының 25-26-баптарымен реттелетін табиғи монополиялар субъектісі ретінде «ПМХЗ» ЖШС міндеттерін орындау мақсатында электр және жылу энергиясын беру қызметтері бойынша жүргізіледі. Осы есеп, бекітілген тарифтік сметалардың, инвестициялық бағдарламалардың орындалуы туралы ақпарат кәсіпорынның сайтында орналастырылған.

Табиғи монополиялар субъектісі ретінде «ПМХЗ» ЖШС бекітілген инвестициялық бағдарламаларының орындалуы туралы ақпарат

Павлодар облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы және ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Павлодар облысы бойынша Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау департаменті қосалқы тұтынушыларды жылумен және электрмен жабдықтау сенімділігін арттыру мақсатында 2021 жылғы 27-28 қазанда, 12-15 қарашада №92-НҚ, №98-НҚ бұйрықтармен «ПМХЗ» ЖШС-нің 2022 жылғы 01 қаңтардан 2026 жылғы

31 желтоқсанға дейінгі кезеңге жылу және электр энергиясын беру және тарату жөніндегі қызметтерге қатысты екі инвестициялық бағдарламасы бекітілді.

Бекітілген инвестициялық бағдарламаларға қосалқы тұтынушылардың реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсыну бойынша мүдделерін қозғайтын «ПМХЗ» ЖШС іс-шаралары ғана енгізілген. Инвестициялық салымдардың тарифке әсері шығындарды өз тұтынуы мен қосалқы тұтынушыларының көлемдеріне тепе-тең бөлуді ескере отырып, амортизациялық аударымдармен шектеледі.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 13 тамыздағы № 73 бұйрығымен бекітілген Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін жүзеге асыру қағидаларының «Табиғи монополиялар субъектілері қызметінің тиімділік көрсеткіштерін бекіту тәртібі» 10-тараудың 323-бабына, «Реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапасы мен сенімділігі көрсеткіштерін бекіту тәртібі» 13-тараудың 367-бабына сәйкес тарифтік реттеудің ынталандырушы әдісін қолдана отырып, тарифтерді бекіту кезінде табиғи монополиялар субъектілері үшін қызмет тиімділігінің көрсеткіштері бекітіледі.

Табиғи монополиялар субъектісі ретінде «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС тарифтері табиғи монополиялар салаларын тарифтік реттеудің шығындық әдісін қолданып бекітілгеніне байланысты «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС үшін реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапасы мен сенімділігінің көрсеткіштерін, мақсатты және басқа да көрсеткіштерді уәкілетті орган бекіткен жоқ.

Жылу энергиясын беру қызметіне қатысты бекітілген Инвестициялық бағдарламаның орындалу барысы туралы ақпарат.

Павлодар облысы энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының 2023 жылғы 27 ақпандағы №18-НҚ және ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Павлодар облысы бойынша Табиғи монополияларды реттеу департаментінің 2023 жылғы 28 ақпандағы №19-НҚ бірлескен бұйрықтарымен 2022 жылғы 01 қаңтардан 2026 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңге «ПМХЗ» ЖШС-нің жылу энергиясын беру және тарату жөніндегі инвестициялық бағдарламасына субъектіге тәуелді емес себептерге байланысты түзету бекітілді.

2023 жылға жоспарланған инвестициялар сомасы ҚҚС қоспағанда 23619 мың теңгені, соның ішінде 10 369 мың теңге (2022 жылдан көшіру) және 13 250 мың теңге (2023 жылға) құрайды.

2022 жылғы 30 желтоқсанда «KARLSKRONA LC AB» ЖШС-мен 5 094,9 мың теңге сомаға №800611/2022/1 шарт жасалды, сорғы жеткізілді, кіріс бақылау актісі 2023 жылғы 11 мамырда жасалды. Сорғы технологиялық жабдықты күрделі жөндеу аяқталғаннан кейін орнатылады.

2023 жылғы 30 сәуірде ҚҚС қоспағанда 12078,8 мың теңге сомасына №843516/2023/1 шарт жасалды. Жеткізу 4 тоқсанда – шартқа қол қойылған күннен бастап 210 күнтізбелік күн ішінде күтіледі.

Электр энергиясын беру және тарату жөніндегі қызметке қатысты бекітілген Инвестициялық бағдарламаның орындалу барысы туралы ақпарат
«ПМХЗ» ЖШС-нің 2022 жылғы 01 қаңтардан бастап 2026 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңге электр энергиясын беру және тарату жөніндегі инвестициялық бағдарламасына сәйкес 2023 жылы WMSWP май ажыратқышын

RSW-10 тарату құрылғысы үшін бейімдеу жиынтығымен ҚҚС-ты қоспағанда 2 546 мың теңге сомасына ВВ/TEL вакуумдық ажыратқышына ауыстыру көзделген. 2023 жылғы 28 наурызда «Таврида Электрик Астана» ЖШС-мен 2 974,8 мың теңге сомасына (ҚҚС қоспағанда) вакуумдық ажыратқышты жеткізуге шарт жасалды.

Ажыратқыш жеткізілді, кіріс бақылау актісі 2023 жылғы 09 маусымда жасалды, технологиялық жабдықты күрделі жөндеу аяқталғаннан кейін орнатылатын болады.

Бекітілген инвестициялық бағдарламада іс-шаралар ретінде жоспарланған вакуумдық ажыратқыштар қосалқы тұтынушыларға электр энергиясын беру мен таратуға тікелей қатысатын өндірістік қорды жаңартады.

2019 жылғы 13 тамыздағы № 73 «Табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін жүзеге асыру қағидаларының» 5-қосымшасына сәйкес табиғи монополиялар субъектісі ретінде 2023 жылғы 1,2 тоқсандағы «ПМХЗ» ЖШС бекітілген инвестициялық бағдарламаларының орындалуы туралы есептер кәсіпорынның сайтында орналастырылған.

Бекітілген тарифтік сметаларды бап бойынша орындауға көшейік.

Жылу энергиясын беру және тарату қызметтеріне тарифтік сметаның орындалуы туралы есепті толығырақ қарастырайық.

№	Көрсеткіштердің атауы	Өлшем бірлігі	Бекітілген тарифтік сметада көзделген	1 жартыжылдық тағы тарифтік сметаның нақты қалыптасқан көрсеткіштері	ауытқу, мың теңге	ауытқу, %
I	Тауарларды өндіруге және қызметтерді көрсетуге жұмсалған шығындар, барлығы	мың теңге	60 507,1	135 804,2	75 297,1	124,4
1	Амортизация	мың теңге	2 985,0	3 592,4	607,4	20,3
2	Басқа шығындар, барлығы	-"	33 818,6	97 228,3	63 409,7	187,5
	соның ішінде					
2.1.	Жылу желілеріне және құбырларға техникалық қызмет көрсету және ұстау қызметі	-"	33 632,9	97 195,3	63 562,4	189,0
2.2.	күзет қызметтері	-"	13,4	12,8	-0,6	-4,5
2.3.	өрттен қорғау қызметтері	-"	22,3	20,2	-2,10	-9,4
2.4.	Техсараптаманың инвестициялық бағдарламаны орындау қызметтері	-"	150,0	0,0	-150,00	-100,0
II	Кезең шығындары, барлығы	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
3	Жалпы және әкімшілік, барлығы, соның ішінде	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
3.1.	ақпараттық қызметтер	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
III	Қызметтер көрсетуге жұмсалған барлық шығындар	-"	60 582,4	135 861,4	75 279,0	124,3

IV	Кіріс (АРБ*ПМ)/ залал	-''-	3 150,0	-105 283,1	-108 433,1	-3 442,3
V	Барлық кіріс	-''-	63 732,4	30 578,3	-33 154,1	-52,0
VI	Көрсетілетін қызметтердің (тауарлардың, жұмыстардың) көлемі	мың.Гкал	335,177	167,1	-168,08	-50,1
VII	Бу беру кезіндегі нормативтік техникалық ысыраптар	%	1,30	3,9	2,60	202,4
		мың.Гкал	3,470	6,138	2,67	76,9
		мың теңге	20 072	33 459,8	13 387,60	66,7
	Жылуландыратын су беру кезіндегі нормативтік техникалық ысыраптар	%	7,70	7,5	-0,20	-3
		мың. Гкал	1,5287	0,8	-0,7	-46,3
	мың теңге	3 631,30	1 523,7	-2 107,60	-58,0	
VIII	Тариф	Теңге/ Гкал	190,15	182,99	-7,2	-3,8
IX	Қызмет көрсетуге жұмсалатын шығындар	теңге/ Гкал	190,15	813,05	622,90	327,6

2023 жылға жылу энергиясын беру және тарату жөніндегі қызметке бекітілген тарифтік смета 60 582,4 мың теңгені құрайды. 2023 жылғы 1 жартыжылдықтағы нақты шығындардың жалпы сомасы – 135 861,4 мың теңгені құрады, осылайша, кәсіпорыннан қосалқы тұтынушыларға жылу энергиясын беру және тарату қызметін көрсету нәтижесінде 105 283,1 мың теңге мөлшерінде шығын шықты. 1 Гкал жылу энергиясын көрсетуге қосалқы тұтынушылар үшін нақты шығындар бекітілген 190,15 теңге/Гкал тарифпен 813,05 теңге/Гкал құрады. Ағымдағы жылдың қаңтар-ақпан айларында «ПМХЗ» ЖШС 172,50 теңге/Гкал тарифі бойынша, ал 2023 жылғы 01 наурыздан бастап 190,15 теңге/Гкал тарифі бойынша жылу энергиясын беруді жүзеге асырғандығына байланысты, 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша тарифтік сметадағы орташа тариф 182,99 теңге/Гкал құрады.

«ПМХЗ» ЖШС-нің шығындары қызметтер тұтынушылары (өзіндік тұтыну және қосалқы тұтынушылар) арасында қызметтерді тұтыну көлемдеріне тепе-тең бөлінеді.

Тарифтік сметаның орындалуы туралы есепке сәйкес шығындардың артық жұмсалуды «Тауарларды өндіруге және қызмет көрсетуге жұмсалатын шығындар» баптары бойынша туындады.

«Амортизация» шығындар бабы – бекітілген тарифтік сметада 2 985 мың теңге, 1 жартыжылдықтағы нақты амортизациялық аударымдар - 3 592,4 мың теңге. Амортизациялық аударымдардың сомасы шығындарды өзіндік тұтыну мен қосалқы тұтынушылардың көлемдеріне тепе-тең бөлуді ескере отырып, жылу энергиясын беру және тарату қызметін көрсетуге тартылған негізгі құралдардың құнынан амортизациялық аударымдар үлесі ретінде есептеледі.

Нақты амортизациялық аударымдар инвестициялық бағдарлама жобасын қаржыландыру көзі болып табылады.

«Басқа шығындар» төмендегі қызметтерде ұсынылған:

«Жылу желілері мен құбырларға техникалық қызмет көрсету және ұстау қызметі» - бекітілген тарифтік сметада 33 632,9 мың теңге, 1 жартыжылдықтағы нақты шығындар – 97 195,3 мың теңге. 63 562,4 мың теңге сомасына немесе 187,5% артық жұмсалым бекітілген тарифтік сметадағы қаражаттың жетіспеушілігімен байланысты (тарифтік сметаны бекіту кезінде уәкілетті орган жасалған шарттарға

сәйкес жоғарыда аталған қызметтерге арналған шығындарды толық көлемде қабылдаған жоқ).

07.01.2023 жылға дейін жылу энергиясын берумен және қамтамасыз етумен айналысатын зауыттың жеке қажеттіліктері үшін де, қосалқы тұтынушылар үшін де негізгі құралдардың иесі болып табылатын «ПМХЗ» ЖШС, сондай-ақ құбырлар мен ЭНЕРГИЯ СЕРВИС- «PVL» ЖШС, 09.04.2021 № 548518/2021/1 шарт жасалды. 2021-2023 жылдарға арналған магистральдық, жергілікті құбырларға және басқа да жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және техникалық қызмет көрсету. «ПМХЗ» ЖШС-не жоғарыда аталған қызметтерді ұсынатын бұл компания желіге техникалық қызмет көрсету жұмыстарын орындауға қажетті материалдарды, бұйымдарды өз бетінше сатып алды, жұмыскерлеріне арнайы киімдер мен еңбекті қорғау материалдарын сатып алды, сонымен қатар басқа да қажетті еңбек жағдайларын қамтамасыз етті.

«Күзет қызметтері» - 1 жартыжылдықта 1 мың теңге шығын үнемделді, жылдың қорытындылары бойынша артық шығын күтілуде.

«Өртке қарсы қорғаныш қызметтері» бекітілген тарифтік сметада 22,3 мың теңге, нақты – 20,2 мың теңге. 1 жартыжылдық фактісі бойынша үнемдеу, жыл ішінде осы бап бойынша артық шығын күтіледі.

«ПМХЗ» ЖШС зауытқа қызмет көрсететін басқа ұйымдар орналасқан аумақтың меншік иесі болып табылады, сондай-ақ негізгі құралдардың – жылу энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсетуге тартылған жылжымалы және жылжымайтын мүліктің меншік иесі болып табылады, осыған байланысты объектілер мен мүлікті қорғау бойынша шығындарды көтереді. «ПМХЗ» ЖШС «Күзет-Павлодар» ЖШС-мен қорғалатын аумақтағы объектілер мен мүлікті күзету қызметтеріне қатысты шарттық қатынастарда және «Өрт Сөндіруші» АҚ-мен «ПМХЗ» ЖШС объектілерінде өрттерді сөндіру, аварияларды жою, авариялық құтқару және газдан құтқару жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстардың алдын алу және жүргізу бойынша қызметтер көрсетуге шарттық қатынастары бар.

«Өртке қарсы қорғаныш қызметтері» және **«күзет қызметтері»** баптары бойынша шығындар зауыттың (барлығы 443,3758 Га) және жылу энергиясын беру және тарату қызметтерін көрсететін учаскенің (0,056297 Га) алып жатқан алаңына тепе-тең бөлінеді, бұдан әрі шығындар қосалқы тұтынушылар мен зауыттың қызметті тұтыну көлемі бойынша бөлінеді.

«Нормативтік шығындар» бабы бойынша шығындар тұтынылатын жылу энергиясы көлемінің шығын пайызы негізінде есептелген. Қосалқы тұтынушыларға жылу энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсету кезінде бу (12 және 40 ата) және ыстық су шығыны орын алады.

Уәкілетті орган тарифтік сметаны бекіткен кезде қызметтерді өндіруге жұмсалған шығындарға 20 072,2 мың теңге сомасына будағы шығындардың 1,3%-ы және 3 631,3 мың теңге сомасына жылыту суындағы шығындардың 7,7%-ы қосылды.

«Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС-нің будағы жылу энергиясын беру және тарату қызметіне нақты техникалық ысыраптары нақты ысырыптар есебіне сәйкес 1 Гкал үшін 3,9%-ды құрайды, бұл 6,1 мың Гкал немесе 33 459,8 мың теңге, ал бұл 2,63 мың Гкал (13 387,6 мың теңге) немесе бекітілген тарифтік сметада көрсетілгеннен 66,7%-ға артық.

«Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС-нің ыстық судағы жылу энергиясын беру және тарату қызметіне нақты техникалық ысыраптары 1 жартыжылдықтағы нақты шығындар есебіне сәйкес 1 Гкал үшін 7,5%-ды немесе 1 523,7 мың теңге сомасына 0,8 мың Гкалды құрайды, ал бұл 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша 2 107,6 мың теңгеге кем.

«Кезең шығыстары» - «Ақпараттық қызметтер» шығындар бабы бойынша бекітілген тарифтік сметадағы сома – 75,3 мың теңге, нақты шығындар – 57,2 мың теңге, үнемдеу - 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша.

2023 жылғы 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша кәсіпорын реттеліп көрсетілетін қызмет бойынша пайда алған жоқ.

2023 жылдың 1 жартыжылдығында жылу энергиясын беру бойынша көрсетілген қызметтердің нақты өзіндік құнының 190,15 теңгеден 813,05 теңге/Гкал-ға ұлғаюына байланысты 105 283,1 мың теңге сомасына залал шегуге жол берілді.

Тарифтік сметаның баптары бойынша қаражаттың артық жұмсалудың негізгі себебі, бұл көрсетілетін қызметтер құнының ұлғаюы және бекітілген тарифтік сметада қаражаттың жетіспеуі.

Тарифтік сметадағы шығындар артуының негізгі үлесі басқа ұйым көрсететін жылу желілері мен құбырларға техникалық қызмет көрсету және күтіп ұстау қызметіне және «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС-нің будағы 12 және 40 ата жылу энергиясын беру және тарату қызметіне нақты техникалық шығындарының бекітілген тарифтік сметасымен салыстырғанда ұлғаюына тиесілі.

2023 жылдың 1 жартыжылдығында жылу энергиясын беру және тарату қызметін іске асырудан түскен түсім 30 578,3 мың теңгені құрады. Бекітілгеннен түсетін түсімнің 52%-ға төмендеуіне қызметтер көлемі 1 жартыжылдықтың фактісі бойынша көрсетілгені және 2023 жылы жылу энергиясын беру және тарату қызметін іске асыру қаңтар-ақпан айларында 172,5 теңге/Гкал және 2022 жылғы 01 наурыздан бастап 190,15 теңге/Гкал (ҚҚС қоспағанда) тарифі бойынша жүзеге асырылғаны әсер етті.

Электр энергиясын беру және тарату қызметтеріне тарифтік сметаның орындалуы туралы есепті толығырақ қарастырайық.

№	Көрсеткіштердің атауы	Өлшем бірлігі	Бекітілген тарифтік сметада көзделген	1 жартыжылдықтағы тарифтік сметаның нақты қалыптасқан көрсеткіштері	ауытқу, мың теңге	ауытқу, %
I	Тауарларды өндіруге және көрсетілетін қызметтерді ұсынуға арналған шығындар, барлығы	мың. теңге	20 082,9	108 358,8	88 275,9	439,6
1	Амортизация	-"	670	827,5	157,5	23,5
2	Өзге де шығындар, барлығы, оның ішінде:	-"	19 412,9	107 531,3	88 118,4	453,9
2.1.	электр, электр тарату жабдықтарын пайдалану, оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметтер	-"	14 858,5	103 608,5	88 750,0	597,3
2.2.	күзет қызметтері	-"	3 447,4	3 090,5	-356,9	-10,4

2.3.	өрте қарсы қорғау қызметтері	-"	957,0	832,3	-124,7	-13,0
2.4.	инвестициялық бағдарламаны іске асыру бойынша техникалық сараптама қызметтері	-"	150	0,0	-150,0	-100,0
II	Кезең шығыстары, барлығы	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
3	Жалпы және әкімшілік шығындыр, барлығы, оның ішінде	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
3.1.	ақпараттық қызметтер	-"	75,3	57,2	-18,1	-24,0
III	Қызмет көрсетуге кеткен барлық шығыс	-"	36 746,8	115 786,1	79 039,3	215,1
IV	Кіріс (АРБ*ПМ)/ залал	-"	1 876	-100 017	-101 892,6	-5 431,4
V	Барлық табыс	-"	38 623	15 769,5	-22 853,5	-59,2
VI	2020 жылға алынған қосымша кірістерді өтеу.	-"	700		-700,0	-100,0
VII	Қосымша табысты өтеуді шегергендегі жалпы табыс	-"	37 922,8	15 769,5	-22 153,5	-58,4
VIII	Көрсетілетін қызмет көлемі	мың.кВтс	93 032,6	39 959,5	-53 073,1	-57,0
IX	Нормативтік ысыраптар	мың.кВтс	1 023,4	439,555	-583,8	-57,0
		мың.теңге	16 588,6	7 370,1	-9 218,5	-55,6
		%	1,1	1,1	0,0	0,0
X	Тариф	теңге/кВтс	0,408	0,39	0,0	-3,2
XI	Қызмет көрсету шығындары	теңге/кВтс	0,408	2,898	2,49	610,8

2023 жылға электр энергиясын беру және тарату қызметіне бекітілген тарифтік смета 37 922,8 мың теңгені құрайды. 2023 жылдың 1 жартыжылдығына нақты шығындардың жалпы сомасы 115 786,1 мың теңгені құрады, осылайша кәсіпорын қосалқы тұтынушыларға электр энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсету нәтижесінде 100 017 мың теңге шығынға ұшырады.

Бекітілген тарифтік сметаға сәйкес электр энергиясын беру және тарату қызметін көрсету көлемі 93 032,6 мың кВтсағ. құрайды, 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша қызметті тұтыну көлемі 57%-ға кем және 39 959,5 мың кВтсағ. құрады.

Электр энергиясын беру және тарату қызметін іске асырудан түскен түсім 15 769,5 мың теңгені құрайды. 1 кВт/сағ электр энергиясы қызметін көрсетуге қосалқы тұтынушылар үшін нақты шығындар бекітілген 0,408 теңге/кВт/сағ. кезінде 2,9 теңге/кВт/сағ. құрады.

«ПМХЗ» ЖШС-нің қызметтер тұтынушылары арасындағы шығындары (өзіндік тұтыну және қосалқы тұтынушылар) қызметтерді тұтыну көлемдеріне тепе-тең бөлінеді.

Бұрынғы Электрмен жабдықтау цехының бәсекелестік ортаға шығарылуына байланысты «ҚазМұнайГаз-ӨМ» АҚ Директорлар кеңесінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 13/2015 шешімімен бекітілген МӨЗ («АМӨЗ» ЖШС, «ПМХЗ» ЖШС) 2014-2017 жылдардағы кезеңге арналған бизнес-үдерістерді қайта жобалау бағдарламасын іске асыру шеңберінде, соған сәйкес бейінді емес активтер мен қосалқы қызмет түрлерін «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС құрылымынан

аутсорсингке шығару көзделген, электр энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсетуге тартылған персоналды ұстауға және қажетті еңбек жағдайларын жасауға жұмсалатын шығыстарды басқа ұйым - «ENERGY SERVICE-PVL» ЖШС көтереді, онымен «ПМХЗ» ЖШС шарттық қатынаста. Демек, бекітілген және есепті тарифтік сметаларда жалақы мен аударымдар, материалдық және басқа шығындар туралы баптар жоқ.

«Амортизация» шығындар бабы – бекітілген тарифтік сметада 670 мың теңге, 1 жартыжылдықтағы нақты амортизациялық аударымдар – 827,5 мың теңге. Амортизациялық аударымдардың сомасы тікелей және бірлесіп іске қосылған негізгі құралдарға шығындарды бөлуді ескере отырып, электр энергиясын беру және тарату қызметін көрсетуге тартылған негізгі құралдар негізге алына отырып есептеледі, мұнда тікелей іске қосылғандар толығымен реттелетін қызметке жатады, ал бірлесіп іске қосылғандар - өз тұтынуы мен қосалқы тұтынушылардың көлемдеріне тепе-тең есептеледі.

Нақты амортизациялық аударымдар инвестициялық бағдарлама жобасын қаржыландыру көзі болып табылады.

Тарифтік сметаның орындалуы туралы есепке сәйкес шығындардың артық жұмсалуды **«Тауарлар өндіруге және қызметтер көрсетуге жұмсалатын шығындар»**, атап айтқанда **«Электрлік, электр тарату жабдықтарын пайдалану, техникалық қызмет көрсету жөніндегі қызметтер»** бабына сәйкес туындады.

2023 жылдың 1 жартыжылдығында «ҚазМұнайГаз-ПМ» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген Мұнай өңдеу зауытының бизнес-процестерін реинжинирингтеу бағдарламасын іске асыру шеңберінде бұрынғы электрмен жабдықтау цехын бәсекелес ортаға шығаруды ескере отырып, 2015 жылғы 11 желтоқсанда (ТОО АНПЗ, ЖШС «ПМХЗ») 2014-2017 жылдар аралығында «Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС құрылымынан аутсорсингке бейінді емес активтерді және қосалқы қызмет түрлерін шығаруды, персоналды ұстауға кететін шығындарды қарастырады. электр энергиясын беру және тарату бойынша қызметтерді көрсетумен және қажетті еңбек жағдайларын жасаумен айналысатын үшінші тарап ұйымы – «ENERGY SERVICE-PVL» ЖШС, онымен «ПМХЗ» ЖШС 01.07.2023 жылға дейін жүзеге асырылады. шарттық қатынаста болды. Демек, бекітілген және есеп беретін тарифтік сметаларда еңбекақы мен ұстап қалу, материалдық және басқа да шығындар туралы баптар жоқ.

Бекітілген тарифтік сметадағы сома 14 858,5 мың теңге, нақты шығындар – 103 608,5 мың теңге, 88 750,5 мың теңге сомасына немесе 5,9 есе артық қаражаттың жұмсалуды бекітілген тарифтік сметада қаражаттың жетіспеушілігімен байланысты (уәкілетті орган тарифтік сметаны бекіткен кезде жасалған шарттарға сәйкес жоғарыда аталған қызметтерге арналған шығындар толық көлемде қабылданған жоқ).

«Күзет қызметтері» - бекітілген тарифтік сметада -3 447,4 мың теңге, 1 жартыжылдықтағы нақты шығындар 3 090,5 мың теңге. Жылдың қорытындылары бойынша қызметтер құнының ұлғаюына және бекітілген тарифтік сметада қаражаттың жетіспеушілігіне байланысты осы баптар бойынша артық шығын күтілуде.

«Өртке қарсы қорғаныш қызметтері» - бекітілген тарифтік сметада 957 мың теңге, 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша нақты шығындар – 832,3 мың теңге.

Өртке қарсы қорғаныш қызметтері мен күзет қызметтеріне, соның ішінде «ПМХЗ» ЖШС электр желілері объектілері мен қосалқы станцияларын күзетуге жұмсалатын шығындарды бөлу электр энергиясын беру және тарату қызметін көрсетуге тартылған қорғалатын аумаққа (барлығы 443,3758 Га) және алаңға (4,67966 Га) тепе-тең жүзеге асырылады. Содан кейін ақша түріндегі шығындар көрсетілген қызметтердің көлеміне тепе-тең бөлінеді.

«Кезең шығыстары» - «Ақпараттық қызметтер» шығындар бабы бойынша бекітілген тарифтік сметадағы сома – 75,3 мың теңге, 1 жартыжылдықтағы нақты шығындар – 57,2 мың теңге.

«Нормативтік шығындар» бойынша шығындар бабы нақты шығындар пайызы бойынша тұтынылатын энергия көлемінен есептеледі.

1 жартыжылдықтағы нақты техникалық шығындар бекітілген 1,1% және жылдық шығын көлемі 1023,1 мың/ кВтсағ болғанда 439,555 мың/кВтсағ. немесе 1,1%-ды құрайды. Жартыжылдықтың қорытындылары бойынша есепке байланысты жыл бойынша ауытқулар іс жүзінде күтілмейді.

Тарифтік сметаның баптары бойынша қаражаттың артық жұмсалудының негізгі себебі, бұл көрсетілетін қызметтер құнының ұлғаюы және бекітілген тарифтік сметада қаражаттың жетіспеуі.

Бұл есепте біз реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапасы мен сенімділігі көрсеткіштерінің сақталуын, табиғи монополиялар субъектісі қызметінің тиімділік көрсеткіштерін қарастырмайтынымызды атап өткен жөн, өйткені «ПМХЗ» ЖШС үшін бұл көрсеткіштер бекітілмеген.

Табиғи монополия саласына жататын қызметтерді көрсетудің негізгі қаржылық-экономикалық нәтижелерін қарастыруға көшейік. Салыстыру үшін алдыңғы, 2022 және ағымдағы, 2023 жылдың 1 жартыжылдығындағы нақты деректерді қолданамыз.

мың.тенге

Қаржылық нәтижелер	2022 жылдың 1 жартысы	2023 жылдың 1 жартысы.	ауытқу,%	Пікір
Жалпы табыс:	39695	46 347,7	17%	
соның ішінде				
Электр энергиясын беру және тарату	14 187,2	15 769,4	11%	Тарифтің көтерілуі.
Жылу энергиясын беру және тарату	25 507,8	30 578,3	20%	Тарифтің көтерілуі.
Шығындар, жалпы	192 990	251 648	30%	
Соның ішінде				
Электр энергиясын беру және тарату	92 892	115 786	25%	үшінші тарап қызметтерінің құнының өсуі
Жылу энергиясын беру және тарату	100 098	135 861	35,7%	

Қаржылық нәтижелер	-153 295	-205 300	33,9%	
соның ішінде				
Электр энергиясын беру және тарату	-78 704,8	-100 017	27%	үшінші тарап қызметтерінің құнының өсуіне байланысты
Жылу энергиясын беру және тарату	- 74 590,2	-105 283	41%	

2022 жылғы 1 жартыжылдықпен салыстырғанда 2023 жылғы 1 жартыжылдықтағы түсімнің (кірістің) төмендеуіне көрсетілген қызметтердің 1 жартыжылдығындағы тарифтің төмендеуі әсер етті; шығыстардың ұлғаюына басқа ұйымдардың қызметтері құнының өсуі әсер етті, бұл 2022 жылмен салыстырғанда шығынның өсуіне әкелді.

Табиғи монополия саласына қатысты қызметтерді көрсетудің қаржылық нәтижесі

	Утвержденный тариф, тенге	Бірліктің өзіндік құны, тенге	(+) / (-)	%
Жылу энергиясын беру және тарату	190,15	813,05	622,9	327,6
Электр энергиясын беру және тарату	0,408	2,898	2,49	610,8

Көрсетілген реттеліп көрсетілетін қызметтердің көлемдері туралы ақпарат. 2023 жылғы 1 жартыжылдықтың қорытындылары бойынша «ПМХЗ» ЖШС, табиғи монополиялар субъектісі ретінде мынадай қызметтер көлемдерін көрсетті:

Аты	Барлығы	соның ішінде:			
		«ПМХЗ» ЖШС жеке қажеттіліктері үшін		қосалқы тұтынушылар үшін	
		заттай	жалпы көлемдегі үлесі, %	заттай	жалпы көлемдегі үлесі, %
Тарату желілері арқылы шаруашылық-ауыз сумен қамтамасыз ету, м ³	148 306	83 140	56,1%	65 166	43,9%
Тарату желілері арқылы сервистік сумен жабдықтау, м ³	286 009	226 293	79,1%	59 716	20,9%
Ағынды суларды кәдеге жарату, м ³	1 786 065	1 746 458	97,8%	39 607	2,2%
Электр энергиясын беру және тарату, мың.кВтс	275 846	235 887	85,5%	39 960	14,5%

Жылу энергиясын беру және тарату, Гкал	560 397	393 296	70,2%	167 101	29,8%
--	---------	---------	-------	---------	-------

1 жартыжылдықтағы қосалқы тұтынушылар бөлінісінде жылу энергиясын беру және тарату бойынша қызметті ұсыну көлемі

№	Кәсіпорындардың атауы	БТС бойынша жоспарланған көлем, Гкал	Нақты көлем, Гкал	Ауытқу, %
1	"Эр Ликид Мунай Тех Газы" ЖШС	61 677	22 414	-64%
2	"Ертыс сервис" ЖШС	103 923	48 250	-54%
3	«Компания Нефтехим LTD» ЖШС	162 557	96 417	-41%
4	"Гелиос" ЖШС	19,5	20	3%
5	"NFC Kazakhstan" ЖШС	7 000	0	-100%
	Барлығы	335 177	167 101	-50%

Есепті кезеңде қосалқы тұтынушыларға жылу энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсету көлемі 167,101 мың Гкал құрады, бұл бекітілген тарифтік сметадағы көлемнің 50%-нан кем.

1 жартыжылдықта қосалқы тұтынушылар бөлінісінде электр энергиясын беру және тарату қызметін ұсыну көлемі

№	Кәсіпорындардың атауы	БТС бойынша жоспарланған көлем, Гкал	Нақты көлем, Гкал	Ауытқу, %
1	«Компания Нефтехим LTD» ЖШС	47 701	20 615	-57%
2	"Казбитумсервис" АҚ	1 720	577	-66%
3	"NFC Kazakhstan" ЖШС	500	160	-68%
4	"BIG Capital IST" ЖШС	470	184	-61%
5	"Эр Ликид Мунай Тех Газы" ЖШС	23 060	10 630	-54%
6	"Павлодароргсинтез" ЖШС	16 647	7 337	-56%
7	Басқалар	2 934,6	456,7	-84%
	Барлығы	93 032,6	39 960	-57%

Бекітілген тарифтік сметаға сәйкес электр энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсету көлемі 93 032,6 мың/кВтсағ. құрайды, есепті кезеңде қызметті тұтыну көлемі 39 959,5 мың/кВтсағ. құрады, бұл бекітілген тарифтік сметадан 57%-ға кем.

Реттеліп көрсетілетін қызметтер тұтынушыларымен жүргізілетін жұмыс туралы

Тұтынушылардың табиғи монополиялар саласына жататын көрсетілетін қызметтерге қажеттілігі жыл сайын қызметтер көрсетуге шарттар жасасу кезінде айқындалады. Қызметтер үшін тарифтердің өзгергені туралы тұтынушыларға уақытылы хабардар етіледі.

2023 жылдың 1 жартыжылдығында жылу энергиясын беру бойынша қызмет 4 тұтынушыға көрсетіледі.

Жылу энергиясын беру және тарату қызметін тұтыну құрылымы

№	Кәсіпорындардың атауы	1 жартыжылдықтағы нақты көлем, Гкал	Бөлісу, %
1	"Ертыс сервис" ЖШС	48 250	28,87%
2	«Компания Нефтехим LTD» ЖШС	96 417	57,70%
3	"Гелиос" ЖШС	20	0,01%
4	"Эр Ликид Мунай Тех Газы" ЖШС	22 414	13,4%
Барлығы		167 101	100%

2023 жылдың 1 жартыжылдығында электр энергиясын беру бойынша қызмет 15 тұтынушыға көрсетіледі.

1 жартыжылдықтағы қосалқы тұтынушылар бөлінісінде электр энергиясын беру және тарату қызметін тұтыну құрылымы

№	Кәсіпорындардың атауы	1 жартыжылдықтағы нақты көлем, Гкал	Бөлісу, %
1	«Компания Нефтехим LTD» ЖШС	20 615	51,6%
2	"Эр Ликид Мунай Тех Газы" ЖШС	10 630	26,6%
3	"Павлодароргсинтез" ЖШС	7 337	18,4%
4	"Казбитумсервис" АҚ	577	1,4%
5	"BIG Capital IST" ЖШС	184	0,5%
6	"NFC Kazakhstan" ЖШС	160	0,4%
7	Басқалар	457	1,1%
Барлығы		39 960	100%

Нақты көлемдер ай сайын «ПМХЗ» ЖШС және қосалқы тұтынушылар тарапынан қол қойылған тұтыну актілерімен расталады.

«ПМХЗ» ЖШС, табиғи монополиялар субъектісі ретінде 2023 жылы зауыт пен қосалқы тұтынушыларды сумен, электрмен және жылумен жабдықтау сенімділігін

арттырудың жоспарлы көрсеткіштерін орындау бойынша жұмыстарды жалғастырады.

Табиғи монополия субъектісі ретіндегі «ПМХЗ» ЖШС-нің 25.07.2023 жылғы тарифтері туралы ақпарат.

Қызмет атауы	Өлшем бірлігі	Бірліктің бағасы, теңге (ҚҚС-сыз)	Кіріспе күні
Электр энергиясын беру	кВтсағ	0,37	01.03.2022 - 28.02.2023
		0,408	01.03.2023 - 29.02.2024
Жылу беру	Гкал	172,50	01.03.2022 - 28.02.2023
		190,15	01.03.2023 - 29.02.2024
Тұрмыстық сумен жабдықтау	м3	213,43	01.05.2021
		232,71	01.08.2022
Қызметтік сумен жабдықтау	м3	100,25	01.12.2021 бастап
		113,34	01.02.2023 - 31.01.2024
Ағынды суларды кәдеге жарату	м3	101,42	01.09.2021
		126,76	01.02.2023 - 31.01.2024